EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 12.12.2019.
COM(2019) 623 final

2019/0273 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj prijedlog odnosi si na izmjenu Uredbe (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila i o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 3286/94 o utvrđivanju postupaka Zajednice u području zajedničke trgovinske politike kako bi se osiguralo ostvarivanje prava Zajednice prema međunarodnim trgovinskim pravilima, posebno onima utvrđenima pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije („Uredba o ostvarivanju prava" ili „Uredba")[1]. Cilj je izmjene zaštititi interese Unije u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma u situacijama kada treće zemlje donesu nezakonite mjere i istodobno blokiraju postupak rješavanja sporova. Uredba nije izvorno osmišljena za rješavanje takvih situacija, ali trenutačno stanje, tj. blokiranje rješavanja sporova u okviru Sporazuma Svjetske trgovinske organizacije (WTO), zahtijevaju da Unija djeluje što je prije moguće kako bi zaštitila svoje interese.

Prijedlog je u skladu s prioritetom Unije da učinkovito ostvari svoja prava u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma. U Političkim smjernicama Komisije utvrđeno je sljedeće: „ako drugi sprječavaju rješavanje trgovinskog sukoba, moramo osigurati ostvarenje naših prava, uključujući primjenom sankcija"[2], a taj cilj istaknut je i u mandatnom pismu upućenom povjereniku za trgovinu[3].

Predloženom izmjenom proširuje se područje primjene Uredbe o ostvarivanju prava kako bi se omogućilo djelovanje u slučaju blokiranja postupka rješavanja sporova. Tu je izmjenu potrebno vrlo brzo donijeti radi osiguranja zaštite prava Unije. Kako bi se suzakonodavcima olakšalo brzo donošenje, ne predlažu se nikakve druge izmjene.

– *Blokada rješavanja sporova*

Više od dvije godine Tijelo WTO-a za rješavanje sporova nije uspjelo popuniti upražnjena mjesta u Žalbenom tijelu WTO-a. Zbog blokiranja imenovanja novih članova, od 11. prosinca 2019. Žalbeno tijelo sastojat će se od samo jednog člana. Ono stoga od tog datuma više neće moći razmatrati nove žalbe. To će članicama WTO-a omogućiti da podnošenjem žalbe na izvješća povjerenstva izbjegnu obvezujuće odluke, a time i svoje međunarodne obveze. Ako se na izvješće povjerenstva podnese žalba, ali Žalbeno tijelo ne može funkcionirati, spor će upasti u pravni vakuum i ostati neriješen (tzv. žalba u prazno). To će značiti da u tim slučajevima sustav WTO-a za rješavanje sporova neće biti obvezujući. Konačno, ako učinkovita provedba međunarodnih trgovinskih pravila nije moguća, gospodarski interesi Unije bit će ugroženi.

S obzirom na nastanak te situacije, Unija intenzivno radi na dva područja: i. donošenje prijedloga za rješavanje problema na koje je upozorila članica WTO-a koja blokira

---

[1] Uredba (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila i o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 3286/94 o utvrđivanju postupaka Zajednice u području zajedničke trgovinske politike kako bi se osiguralo ostvarivanje prava Zajednice prema međunarodnim trgovinskim pravilima, posebno onima utvrđenima pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije (SL L 189, 27.6.2014., str. 50.).

[2] Političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju 2019.–2024. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_hr.pdf

[3] Mandatno pismo predsjednice von der Leyen od 1. prosinca 2019. upućeno povjereniku za trgovinu.

imenovanja i daljnja suradnja s članicama WTO-a[4] te ii. osmišljavanje izvanrednih mjera u obliku privremenog mehanizma kojim se nastoji zamijeniti žalbeni mehanizam WTO-a do njegova povrata u funkciju, na temelju arbitraže u skladu s člankom 25. Dogovora o rješavanju sporova WTO-a[5]. Takav privremeni mehanizam rješavanja žalbi i dalje sadržava postupak odlučivanja o žalbi i stoga ne samo da rezultira konačnom odlukom po okončanju postupka odlučivanja WTO-a (koji se sastoji od dvije faze), nego se ta odluka može i provesti u skladu s pravilima WTO-a. To je privremeno rješenje koje bi se trebalo primjenjivati sve dok Žalbeno tijelo ne nastavi s radom. Međutim, taj privremeni mehanizam nije automatski i zahtijevat će pojedinačnu suglasnost drugih članica WTO-a.

Postoji i rizik od obustave rješavanja sporova povezanih s drugim međunarodnim trgovinskim sporazumima Unije, uključujući bilateralne i regionalne, a posebno onim starijima, ako treća zemlja ne surađuje kako je potrebno za dobro funkcioniranje tog postupka. Na primjer, treća zemlja može odbiti imenovati arbitra i ne postoji zamjenski mehanizam koji bi se unatoč tomu mogao primijeniti za osiguranje nastavka postupka rješavanja sporova. U toj će situaciji biti ugroženi gospodarski interesi Unije i bit će ih potrebno zaštiti na prethodno opisani način. Ta situacija dobiva dodatnu važnost s obzirom na sve veću usredotočenost Unije na provedbu. S početkom primjene sve većeg broja bilateralnih i regionalnih sporazuma Unije o slobodnoj trgovini kojima su predviđene „WTO plus” obveze očekuje se i veća primjena mehanizama za rješavanje sporova u okviru tih sporazuma. Unija je nedavno pokrenula prva tri takva postupka.

– *Uredba o ostvarivanju prava*

Nakon Ugovora iz Lisabona Europski parlament i Vijeće donijeli su Uredbu o ostvarivanju prava kao zajednički zakonodavni okvir za ostvarenje prava Unije u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma na temelju jasnih i predvidivih pravila za djelovanje Komisije. Suzakonodavci su na temelju članka 291. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Komisiju ovlastili za donošenje provedbenih akata, pravovremeno i u opsegu utvrđenim Uredbom, u skladu s izričito utvrđenim ograničenjima i kriterijima.

U skladu s Uredbom Komisija može donijeti sljedeće vrste mjera trgovinske politike: carine, količinska ograničenja na uvoz ili izvoz robe i mjere u području javne nabave. Takve mjere trebale bi biti odabrane i osmišljene na temelju objektivnih kriterija, uključujući njihovu djelotvornost u poticanju trećih zemalja na poštovanje međunarodnih trgovinskih pravila i potencijal za pružanje potpore gospodarskim subjektima unutar Unije koji su pogođeni mjerama trećih zemalja, te smanjivanja negativnih gospodarskih posljedica za Uniju u najvećoj mogućoj mjeri, uključujući u odnosu na osnovne sirovine.

Područje primjene Uredbe obuhvaća donošenje, suspenziju, izmjenu i obustavu provedbenih akata u pogledu:

(a) ostvarenja prava Unije u okviru obvezujućih multilateralnih i bilateralnih pravila o rješavanju sporova;

(b) mjere za ponovo postizanje ravnoteže u okviru multilateralnih i bilateralnih zaštitnih pravila; i

[4] Postupak vodi veleposlanik Novog Zelanda Walker, sadašnji predsjednik Tijela WTO-a za rješavanje sporova.

[5] Inicijativu je odobrilo Vijeće Europske unije 27. svibnja 2019. i 15. srpnja 2019. Europski parlament podržalo ju je rezolucijom od 28. studenoga 2019.

(c) mjere za ponovo postizanje ravnoteže u slučajevima da treća zemlja izmijeni koncesije na temelju članka XXVIII. Općeg Sporazuma o carinama i trgovini (GATT) iz 1994.

Konkretno, kada je riječ o ostvarenju prava Unije u okviru obvezujućeg multilateralnog i bilateralnog rješavanja sporova, Komisija ima ovlast uvesti mjere trgovinske politike u slučaju nezakonite mjere koju provodi treća zemlja, posebno kako bi radi zaštite interesa Unije treću zemlju potaknula da ispuni svoje obveze. Takve su mjere, međutim, moguće samo na temelju uspješnog dovršetka postupaka za rješavanje sporova povezanih s mjerom treće zemlje.

Uredbom stoga nisu utvrđene ovlasti u situacijama kada postupci za rješavanje sporova ne funkcioniraju i stoga se ne mogu dovršiti, kao što su situacije blokade mehanizama za rješavanje sporova. Ovim prijedlogom izmjene Uredbe o ostvarivanju prava rješava se taj nedostatak tako što su poticaji za djelovanje na temelju te uredbe prošireni i na takve situacije.

– *Aspekti politike*

Predložena izmjena prvenstveno je usredotočena na rješavanje situacija u kojima je, nakon što povjerenstvo za rješavanje sporova WTO-a donese odluku u korist Unije, postupak blokiran jer druga stranka na to izvješće povjerenstva WTO-a uloži žalbu „u prazno” i ne pristane na privremeni mehanizam za arbitražu u žalbenom postupku na temelju članka 25. Dogovora o rješavanju sporova WTO-a. U takvoj situaciji neće biti obvezujuće odluke u postupku rješavanja sporova.

Osim toga, predloženom se izmjenom rješavaju slične situacije koje se mogu pojaviti u okviru drugih međunarodnih trgovinskih sporazuma, posebno regionalnih ili bilateralnih sporazuma, ako treća zemlja ne surađuje kako je potrebno za dobro funkcioniranje postupka rješavanja sporova. Na primjer, treća zemlja može odbiti imenovati arbitra i ne postoji zamjenski mehanizam koji bi se unatoč tomu mogao primijeniti za osiguranje nastavka postupka rješavanja sporova.

Radi dosljednosti i učinkovitosti prijedlogom su obuhvaćene obje te situacije. Obje situacije dijele iste temeljne uzroke i imaju iste negativne posljedice za gospodarske interese Unije. Zajedničko im je obilježje da bi Unija trebala moći ostvariti svoja prava i da bi to u najvećoj mogućoj mjeri trebalo postići na temelju neovisnog donošenja odluka u sporu. Ako to nije moguće, a druga je stranka odgovorna za blokiranje funkcioniranja obvezujućeg neovisnog postupka donošenja odluka u sporu, Unija bi unatoč tomu trebala moći ostvariti svoja prava.

Ovim se prijedlogom Uniji osiguravaju potrebni instrumenti za zaštitu svojih gospodarskih interesa ako je to potrebno. To djelovanje odražava predanost Unije multilateralizmu i neovisnom donošenju odluka u sporovima.

Ako bi Unija odlučila ne poduzeti te mjere, posljedica bi bila da Unija ne bi mogla pravodobno zaštititi svoja prava u situacijama blokade rješavanja sporova koje su prethodno opisane. Time bi se čak treće zemlje moglo potaknuti da, u slučajevima kada povrijede prava koje Unija ima u okviru međunarodnog sporazuma, opstruiraju donošenje odluka u sporu.

Razradom okvira koji već postoji u obliku Uredbe, Uniji bi se omogućilo brzo djelovanje. Brzina djelovanja od ključne je važnosti. Stoga je to djelovanje, što je i u samoj logici Uredbe, bolja opcija od utvrđivanja redovnog zakonodavnog postupka za donošenje mjera trgovinske politike u svakom pojedinačnom slučaju u kojem treća zemlja provodi vrstu mjera koje su redovito predmet postupka za rješavanje sporova, ali blokira donošenja odluke u tom sporu.

Mjere trgovinske politike poduzete u skladu s Uredbom posebno služe tomu da treću zemlju potaknu da prestane kršiti trgovinski sporazum Unije nakon donošenja odluke u korist Unije u postupku za rješavanje sporova. Predloženom izmjenom Uniji se daje mogućnost da uvede mjere u skladu s Uredbom, posebno kako bi se potaknuo prestanak kršenja, i bez provedbe potpunog postupku za rješavanje sporova ako treća zemlja onemogućuje njegovu provedbu.

Predviđene mjere bile bi u skladu s međunarodnim obvezama Unije. Opće međunarodno javno pravo, pod određenim uvjetima kao što su proporcionalnost i prethodna obavijest, dopušta uvođenje protumjera, tj. mjera koje bi inače bile u suprotnosti s međunarodnim obvezama oštećene stranke prema državi koja je odgovorna za kršenje međunarodnog prava, u cilju prestanka tog kršenja ili naknade štete. Komisija za međunarodno pravo, tijelo Ujedinjenih naroda, kodificirala je to međunarodno običajno pravo u svojem Nacrtu članaka o odgovornosti države za međunarodno protupravne čine[6]. U načelu, stranka koja poduzima protumjere nije oslobođena od ispunjavanja svojih obveza u okviru bilo kojeg primjenjivog postupka rješavanja sporova[7]. Te odredbe čine *lex specialis* u odnosu na odredbe općeg međunarodnog prava o protumjerama[8]. Međutim, ako odgovorna stranka ne surađuje u dobroj vjeri u postupcima za rješavanje sporova, čime je oštećenoj stranci onemogućen dovršetak takvih postupaka, time se nužno obnavlja mogućnost uvođenja protumjera u skladu sa zahtjevima općeg međunarodnog javnog prava. Komisija za međunarodno pravo napominje da do obnavljanja te mogućnosti dolazi kada jedna stranka „ne provede postupke rješavanja sporova u dobroj vjeri" ili „ako stranka (država) ne surađuje u uspostavljanju odgovarajućeg suda"[9]. U tim situacijama primjenjivala bi se ova izmjena.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog je u skladu s prioritetom Unije da učinkovito ostvaruje svoja prava u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma, u interesu osiguranja radnih mjesta i promicanja rasta u Uniji. Njime se postojeći zajednički zakonodavni okvir prilagođava toj novoj situaciji.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s drugim politikama Unije te se njime ponovno potvrđuje predanost Unije multilateralizmu i neovisnom odlučivanju u sporovima. Prijedlogom se izmjenjuje postojeća Uredba o ostvarivanju prava, koja je već u skladu s drugim politikama Unije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku s obzirom na prirodu donesenih mjera i njihovu svrhu, tj. provedbu međunarodnih trgovinskih sporazuma Unije. Stoga je materijalnopravna osnova predložene izmjene članak 207. UFEU-a.

---

6 Vidjeti International Law Commission, *Draft Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts* (Nacrt članaka Komisije za međunarodno pravo o odgovornosti države za međunarodno protupravne čine), studeni 2001., Opća skupština, službeni zapisnik, pedeset peto zasjedanje, Dodatak br. 10 (A/56/10), poglavlje IV.E.1, poglavlje II. i posebno uvodna napomena 1.

7 Ibid, članak 50. stavak 2. točka (a).

8 Ibid, članak 55.

9 Ibid., članak 52. stavak 3. točka (b) i članak 52. stavak 3. te napomene 2., 8. i 9.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Nije primjenjivo. Zajednička trgovinska politika područje je isključive nadležnosti Unije. Načelo supsidijarnosti ne primjenjuje se u područjima isključive nadležnosti.

- **Proporcionalnost**

Cilj brze zaštite interesa Unije u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma, u situacijama kada treće zemlje donesu nezakonite mjere i istodobno blokiraju postupak rješavanja sporova, najbolje se postiže predloženom izmjenom Uredbe o ostvarivanju prava. Izmjena je ograničena na uvođenje dvaju novih poticaja za djelovanje Unije i ne prelazi ono što je nužno za postizanje tog cilja. Usto i mjere donesene na temelju Uredbe moraju biti proporcionalne. U slučajevima u kojima to nije utvrđeno u odredbama predmetnog međunarodnog sporazuma, u izmjeni se dodaje izričita odredba u tom smislu. To je u skladu sa zahtjevima općeg međunarodnog prava da protumjere budu proporcionalne.

- **Odabir instrumenta**

Komisija smatra da je ova izmjena zakonodavnog akta prikladan instrument jer se time izmjenjuje postojeća uredba donesena na temelju članka 207. UFEU-a.

3. REZULTATI SAVJETOVANJA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Javno savjetovanje o ovoj inicijativi nije provedeno. Predloženim izmjenama samo bi se uveli novi poticaji za primjenu Uredbe u slučaju izvanredne situacije u WTO-u.

Za donošenje svih mjera trgovinske politike u skladu s Uredbom, Komisija je već obvezna u svakom pojedinom slučaju provesti prikupljanje informacija i slijediti postupak za donošenje provedbenog akta. Komisija će na taj način od dionika zatražiti i dobiti informacije i stavove o gospodarskim interesima Unije u određenim sektorima u kojima bi se mogle razmatrati protumjere. Komisija je primljene informacije i stavove dužna uzeti u obzir. U primjeni Uredbe o ostvarivanju prava Komisiji će pomagati odbor osnovan Uredbom (EU) 2015/1843[10]. Odbor se sastoji od predstavnika država članica Unije.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Nije primjenjivo. Relevantne pojedinosti navedene su u nastavku.

- **Procjena učinka**

Za ovu inicijativu nije provedena procjena učinka s obzirom na to da je priroda predmeta provedba i primjena prava u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma. Ovaj prijedlog nema izravan gospodarski, socijalni ili okolišni učinak, a priroda mjera koje se mogu donijeti (za svaki slučaj posebno) svakako ne dopušta *ex ante* evaluaciju.

[10] Uredba (EU) 2015/1843 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o utvrđivanju postupaka Unije u području zajedničke trgovinske politike kako bi se osiguralo ostvarivanje prava Unije prema međunarodnim trgovinskim pravilima, posebno onima utvrđenima pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije (kodificirani tekst) (SL L 272, 16.10.2015., str. 1.).

Kako je prethodno objašnjeno, za donošenje svih mjera trgovinske politike Komisija je već obvezna provesti prikupljanje informacija i slijediti postupak u svakom pojedinom slučaju. Komisija će na taj način od dionika zatražiti i dobiti informacije i stavove o gospodarskim interesima Unije u određenim sektorima.

Prijedlogom se obnavlja obveza Komisije da preispita područje primjene Uredbe nakon određenog razdoblja. Stoga će Komisija u skladu s tim moći ispitati učinak te izmjene.

Nadalje, ovaj se prijedlog odnosi na hitnu situaciju i stoga zahtijeva brzo djelovanje.

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjivanje**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nema utjecaja na proračun.

Predloženom izmjenom osigurava se mehanizam za ostvarenje prava Unije.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Prijedlog je ograničen na uvođenje ograničenog broja izmjena postojeće Uredbe o ostvarivanju prava.

Nove su odredbe sljedeće:

– u članku 3. (područje primjene) dodaju se točke (aa) i (bb), kako bi Unija mogla poduzimati mjere u situacijama kada se u trgovinskom sporu u okviru Sporazuma o WTO-u ili drugih regionalnih ili bilateralnih međunarodnih trgovinskih sporazuma ne može primijeniti postupak za rješavanje sporova zbog nesuradnje druge strane. Kada je riječ o sporovima u okviru Sporazuma o WTO-u, bit će potrebno da povjerenstva WTO-a donese odluku kojom se potvrđuje pravo Unije na djelovanje i izostanak dogovora o privremenom mehanizmu za arbitražu u žalbenom postupku;

– u članku 4. dodaje se točka (bb), u kojoj se zahtijeva da protumjere Unije u takvim situacijama ne prekoračuju poništenje ili ograničenje koristi koji je nastalo kao posljedica mjera te treće zemlje. To je već ugrađeno u postojeći okvir na temelju pravila o rješavanju sporova te je u skladu sa zahtjevom općeg međunarodnog javnog prava da protumjere trebaju biti razmjerne kršenju obveze;

– članak 10. mijenja se kako bi se obnovila obveza Komisije da nakon pet godina preispita područje primjene Uredbe, uključujući obvezu preispitivanja predložene izmjene.

2019/0273 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Uredbom (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća[11] uspostavlja se zajednički zakonodavni okvir za ostvarivanje prava Unije na temelju međunarodnih trgovinskih sporazuma u određenim posebnim situacijama.

(2) Jedna od tih situacija odnosi se na mehanizme rješavanja sporova uspostavljene Sporazumom o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („WTO”) i drugim međunarodnim trgovinskim sporazumima, uključujući regionalne ili bilateralne sporazume. Uredba (EU) br. 654/2014 Uniji omogućuje da suspendira obveze po okončanju postupaka rješavanja sporova.

(3) Međutim, tom se uredbom ne rješava situacija u kojoj Unija ima pravo djelovati kao odgovor na mjeru treće zemlje, ali je rješavanje sporova, tj. donošenje odluke u sporu, blokirano ili iz drugih razloga nije na raspolaganju zbog nesuradnje treće zemlje koja je donijela tu mjeru.

(4) Tijelo WTO-a za rješavanje sporova nije uspjelo popuniti upražnjena mjesta u Žalbenom tijelu. Od trenutka kada u Žalbenom tijelu ostane manje od troje članova ono više ne može ispuniti svoju funkciju. Dok se ta situacija ne riješi i kako bi se očuvala temeljna načela i značajke sustava WTO-a za rješavanje sporova te postupovna prava Unije u postojećim i budućim sporovima, Unija je nastojala dogovoriti privremeni mehanizam za arbitražu u žalbenom postupku na temelju članka 25. Dogovora o pravilima i postupcima za rješavanje sporova WTO-a („Dogovor o rješavanju sporova WTO-a”). Taj je pristup odobrilo Vijeće Europske unije 27. svibnja i 15. srpnja 2019., a Europski parlament podržao ga je rezolucijom od 28. studenoga 2019. Ako članica WTO-a ne pristane sudjelovati u takvom mehanizmu

[11] Uredba (EU) br. 654/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o ostvarivanju prava Unije na primjenu i provedbu međunarodnih trgovinskih pravila i o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 3286/94 o utvrđivanju postupaka Zajednice u području zajedničke trgovinske politike kako bi se osiguralo ostvarivanje prava Zajednice prema međunarodnim trgovinskim pravilima, posebno onima utvrđenima pod okriljem Svjetske trgovinske organizacije (SL L 189, 27.6.2014., str. 50.).

i uloži žalbu pred Žalbenim tijelom koje nije u funkciji, rješavanje spora *de facto* je blokirano.

(5) Isto tako, slična situacija može nastati u okviru drugih međunarodnih trgovinskih sporazuma, posebno regionalnih ili bilateralnih sporazuma, u kojima treća zemlja ne surađuje kako je potrebno za dobro funkcioniranje postupka rješavanja sporova, na primjer ako odbije imenovati arbitra i ako ne postoji mehanizam za osiguranje funkcioniranja postupka rješavanja sporova u toj situaciji.

(6) Zbog blokade u rješavanju sporova Unija neće moći provoditi međunarodne trgovinske sporazume. Stoga je primjereno proširiti područje primjene Uredbe (EU) br. 654/2014 na takve situacije.

(7) U tu svrhu Unija bi trebala moći brzo suspendirati obveze u okviru međunarodnih trgovinskih sporazuma, uključujući regionalne ili bilateralne sporazume, ako ne može učinkovito primijeniti obvezujuće mehanizme za rješavanje sporova jer je treća zemlja to onemogućila.

(8) Usto je primjereno utvrditi da bi, u skladu s obvezama Unije na temelju međunarodnog prava, ako se u tim situacijama poduzimaju mjere za ograničavanje trgovine s trećom zemljom takve mjere trebale biti razmjerne poništenju ili ograničenju koristi trgovinskih interesa Unije nastalom kao posljedica mjera te treće zemlje.

(9) Konačno, klauzula o preispitivanju iz Uredbe (EU) br. 654/2014 trebala bi se obnoviti na još jedno petogodišnje razdoblje te bi trebala obuhvaćati primjenu predložene izmjene.

(10) Uredbu (EU) br. 654/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 654/2014 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 3. mijenja se kako slijedi:

   (a) umeće se sljedeća točka (aa):

   „(aa) ako se, nakon dostavljanja izvješća povjerenstva WTO-a kojim se u cijelosti ili djelomično podupire tužba koju je uložila Europska unija, žalbeni postupak na temelju članka 17. Dogovora o rješavanju sporova WTO-a ne može dovršiti i ako treća zemlja ne pristane na privremeni mehanizam za arbitražu u žalbenom postupku na temelju njegova članka 25.;”

   (b) umeće se sljedeća točka (bb):

   „(bb) u trgovinskim sporovima koji se odnose na druge međunarodne trgovinske sporazume, uključujući regionalne ili bilateralne sporazume, ako je donošenje odluke u sporovima onemogućeno jer treća zemlja ne poduzima mjere potrebne za funkcioniranje postupka njihova rješavanja;”

2. U članku 4. stavku 2. dodaje se sljedeća točka (bb):

   „(bb) „ako se u situacijama iz članka 3. točke (aa) ili članka 3. točke (bb) poduzimaju mjere za ograničavanje trgovine s trećom zemljom, takve mjere

trebaju biti razmjerne poništenju ili ograničenju koristi trgovinskih interesa Unije nastalom kao posljedica mjera te treće zemlje;"

3. Članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija najkasnije do 1. ožujka 2025. preispituje područje primjene ove Uredbe, posebno uzimajući u obzir izmjene područja primjene s učinkom od [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni], mjere trgovinske politike koje se mogu donijeti kao i njezinu provedbu te o svojim nalazima izvješćuje Europski parlament i Vijeće."

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u stavku 2. prvom podstavku, prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija na temelju stavka 1. provodi preispitivanje kako bi predvidjela dodatne mjere trgovinske politike u okviru ove Uredbe kojima se suspendiraju koncesije ili druge obveze u području trgovine uslugama".

ii. briše se drugi podstavak.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu […] dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*